

Pensaments

La política alemanya sobre canvi climàtic - un model per Espanya i d'altres països o màrqueting verd?

Gabriel Weber, ENT

És positiu esmentar que en alguns països com ara Alemanya s'estan imposant objectius molt ambiciosos en temes com el canvi climàtic i l'eficiència energètica. Alemanya es veu com un líder i un model per la política ambiental i de canvi climàtic. Les dades, però, contradiuen aquest mite de la sostenibilitat.

No obstant això, si bé l'eficiència ha augmentat en moltes àrees, el consum també ho ha fet (efecte rebot). Malgrat l'augment del preu del petroli, la potència mitjana dels cotxes nous venuts va augmentar de 95 (1995) a 138 CV (2012). Efectes rebot semblants es poden trobar a les llars o als mitjans de transport. Mentre que l'eficiència millora en moltes àrees, els ciutadans tenen cases més grans i utilitzen més el transport (avió, tren i cotxe). Per exemple, malgrat l'ambiciosa política medi ambiental alemanya, el consum d'electricitat va passar de 550,7 milers de milions de kWh al 1990 a 607,0 milers de milions de kWh al 2011.

Les dades sobre l'empremta de carboni també mostren que Alemanya té resultats pobres en relació al canvi climàtic. L'empremta de carboni va augmentar de 11,6 tones de CO₂ per càpita al 2002 a 12,3 al 2010. Això és significativament superior a molts altres països com ara Holanda (10,1), Suècia (9,3), França (9), Espanya (8,5), Polònia (7,7), Portugal (6,9), Rumania (3,8), Costa Rica (2,8), Brasil (2,3), Vietnam (2,0), Colòmbia (1,8) o Uganda (0,18). Les dades mostren que Alemanya no està només fent-ho malament, sinó que també ho fa malament en relació a d'altres països del mateix nivell de desenvolupament econòmic o fins i tot superior (com per exemple Holanda, Suècia i França).

Per qué comparar només els resultats d'Alemanya en termes de carboni amb països rics? La ciència de la felicitat ens diu que per sobre d'un llindar de 15.000 dòlars per càpita, la renda afecta poc el nivell de felicitat declarada. Així doncs, els països amb una renda mitjana al voltant dels 15.000 dòlars per càpita haurien de tenir un nivell semblant de felicitat, emetent molt menys CO₂ que a Alemanya. Exemples de països amb una renda per càpita al voltant dels 15.000 dòlars són Eslovàquia (7,8 tones de CO₂ per càpita), Croàcia (6,7), Hongria (7,3), Xile (4,8) o Uruguai (3,4).

El *Happy Planet Index* (Índex del Planeta Felic) mesura el benestar experimentat, l'esperança de vida i l'empremta ecològica. La classificació en els millors resultats d'aquest índex està liderada per Costa Rica (1), Vietnam (2) i Colòmbia (3), mentre que Alemanya ocupa la posició 46.

La gent de Costa Rica, per exemple, té un benestar experimentat i una esperança de vida semblants, i alhora, el 20% de les emissions per càpita de CO2 dels alemanys. Com és inherent al nom de l'Índex de Planeta Felicitat, el benestar experimentat té un gran impacte al rànking. Per exemple, els espanyols tenen una esperança de vida d'un any més (81,4 anys) i una empremta ecològica semblant a la d'Alemanya. No obstant, el país ocupa la posició número 62 degut a una percepció del benestar (6,2) pitjor que la d'Alemanya (6,7) i que la major part dels seus veïns occidentals europeus (per exemple, França (6,8) o Itàlia (6,4)). No obstant això, alguns països europeus estan molt pitjor que Espanya (per exemple, Grècia 5,8 o Portugal 4,9).

Les dades sobre l'Índex del Planeta Felicitat, l'empremta del Carboni i l'efecte rebot a Alemanya mostren que els polítics alemanys estableixen objectius ambiciosos en relació al canvi climàtic. Els exemples presentats demostren, però, que Alemanya està lluny de ser el millor en matèria de canvi climàtic. Per tant, l'"economia verda", promoguda en gran mesura per Alemanya i part integrant de la política sobre el canvi climàtic, no han de ser un model per a Espanya. La política futura no només ha de centrar-se en objectius de millora de l'eficiència, sinó més aviat en una disminució significativa de la producció d'electricitat i de l'ús dels recursos. En comptes d'una "economia verda", que apunti cap al creixement gràcies a tecnologies netes, hauria d'implementar-se una economia de estat estacionari. L'economia de estat estacionari reduiria l'empremta del carboni, alhora que augmentaria la felicitat de les persones.

La notícia del mes

Nova investigació sobre els impactes de la incineració de residus i altres instal·lacions sobre la salut

Ha aparegut la publicació: García-Pérez, J., Fernández-Navarro, P., Castelló, A., López-Cima, M.F., Ramis, R., Boldo, E., López-Abente, G. Cancer mortality in towns in the vicinity of incinerators and installations for the recovery or disposal of hazardous waste. *Environment International* 51 (2013) 31–4. Aquest article científic aborda l'efecte de les incineradores espanyoles, i d'altres instal·lacions per a la recuperació o disposició de residus perillosos, sobre la incidència de càncer de les poblacions que resideixen en les seves proximitats.

Les conclusions són demolidores: "Excess cancer mortality was detected in the total population residing in the vicinity of these installations as a whole, and, principally, in the vicinity of incinerators and scrap metal/end-of-life vehicle handling facilities, in particular. (...) Our results support the hypothesis of a statistically significant increase in the risk of dying from cancer in towns near incinerators and installations for the recovery or disposal of hazardous waste."

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23160082>

Publicacions

Ponència sobre instruments econòmics i residus, a youtube.

El passat 27 de juny, Ignasi Puig Ventosa (ENT), va fer la conferència "Instrumentos económicos para avanzar hacia la reducción y el reciclaje de residuos: tipologías, ventajas e inconvenientes", a Vitòria, en el marc d'un curs organitzat per la Universitat del País Basc. <http://bit.ly/jIXt8m>. Ara la gravació de la ponència es troba disponible a: <http://www.youtube.com/watch?v=Iv1KGzH4YmY>

Sobre els impostos a l'abocament i la incineració de residus a Catalunya

Ha aparegut l'article: Puig Ventosa, I., Jofra Sora, M. "Recent update of landfill and waste incineration taxes in Catalonia", a la revista Green Budget News, p23.

<http://www.foes.de/pdf/2012-12-GreenBudgetNews30.pdf>

Projectes

Pagament per serveis ambientals en el binomi boscos-aigua

Ha finalitzat el projecte "Aspectes econòmics de la implantació d'un pagament per serveis ambientals en la gestió dels boscos per a millores hídriques a Catalunya" encarregat pel Centre de la Propietat Forestal. En aquest s'han analitzat els principals actors implicats, així com els possibles instruments per a vehiculitzar un sistema de Pagament per Serveis Ambientals (PSA) per les millores en la qualitat i quantitat de l'aigua que ofereixen les bones pràctiques de gestió dels boscos. Properament es publicarà un article resum al número 67 de la revista Silvicultura.

Així doncs, l'actuació té un doble benefici: evita el malbaratament dels aliments i ofereix aliments, principalment frescos, a les persones amb dificultats econòmiques.

L'actuació es va iniciar realitzant una recollida a les parades de fruita i verdura del mercat setmanal del dimarts. També s'ha contactat amb les grans superfícies de venda de productes alimentaris de les quals ha acceptat participar-hi la cadena SUMA, que canalitzarà aliment fresc, principalment carn, dos cops per setmana. De mitjana s'han recollit 93,4 Kg d'aliment per dia de recollida, majoritàriament fruita, verdura i carn, dels quals se n'han pogut repartir 80,4 Kg. Considerant una recollida setmanal, al cap de l'any, i amb els establiments actualment participants, s'estima que es recolliran més de 3.000 Kg d'aliments.

Notícia relacionada: <http://ves.cat/bUNC>

Conferències i activitats

1er SEMINARIO DE DINAMIZACIÓN LOCAL AGROECOLÓGICA

Tipus d'acte: seminari

Lloc i data: Barcelona, 14 - 16 desembre

Breu descripció: L'objectiu d'aquest seminari és intercanviar experiències de dinamització local agroecològica.

Enllaç: <http://seminariodlae.wordpress.com/>

CLEAN WORLD BRAINSTORM

Tipus d'acte: Workshop

A càrrec de: Let's do it! <http://www.letsdoitworld.org>

Data: 29 al 31 de gener. Tallin, Estònia.

Breu descripció: Ignasi Puig Ventosa ha estat convidat a participar en aquest

workshop de 100 experts internacional que té l'ambició objectiu de traçar un pla vers un món lliure de residus.

Enllaç: <http://ves.cat/bSBO>

INTERNATIONAL CONFERENCE ON "MANAGEMENT OF URBAN WASTE IN EUROPEAN METROPOLITAN AREAS: COMPARISON OF DIFFERENT MODELS"

Tipus d'acte: conferència

Lloc i data: Florència, 18 de desembre

Breu descripció: La investigació LORENET (LOcal REgulation NETwork) sobre residus, realitzada per "Fondazione per l'Ambiente" de Torí (Itàlia) que va comptar amb la col·laboració de Maria Calaf (Fundació ENT) com a experta espanyola en residus, serà presentada en aquesta confe

Els twits del mes

@ENTmediambient

RT [@ocean2012es](#): ¿Cuánto pescamos, cuánto dejamos en el mar? Mañana, votación decisiva en el Parlamento Europeo <http://wp.me/p2RIcx-ag>
17-12-2012 - 11:58 am

@miquelortega Posar Data i Hora del tweet!

@I_PUIGVENTOSA

@JanezPotocnikEU speaking in favour of deposit refund schemes and pay as you throw charges in the Spanish #conama2012 <http://t.co/EGRMoAjz>
11-12-12 - 11:26 pm

Aquesta piulada va ser retuitejada pel propi comissari europeu de medi ambient!

Subscriu-te al twitter d'Ent si vols estar actualitzat @ENTmediambient

Esperem que aquesta informació us sigui d'interès, si és així no dubteu en enviar-la a d'altres companys/es i convidar-los/es a inscriure's al butlletí: http://ent.cat/mailman/listinfo/butlleti_ent-consulting.com

Per a més informació podeu visitar el nostre web: www.ent.cat o enviar un correu electrònic a info@ent.cat